

**Русенски университет “Ангел Кънчев”
Юридически факултет**

**К О Н С П Е К Т
по Криминология**

Обща част

1. Криминологията като наука – възникване и развитие, предмет, система, цели и задачи, съотношение с други научни отрасли.
2. Престъпността – основна категория на криминологията. Основни признаци на престъпността като социално явление, престъпност и престъпление, видове престъпност.
3. Криминологична характеристика на престъпността. Количествена характеристика на престъпността – състояние, структура и динамика. Качествена характеристика на престъпността.
4. Причини и условия за престъпността като социално явление – понятие за детерминираност на престъпността. Видове причини и условия.
5. Общо учение за личност на престъпника – личността на престъпника като криминологична категория, основни социални характеристики на личността на престъпника. Изучаване личността на престъпника.
6. Формиране личността на престъпника – фактори на средата и макросредата. Съотношение на социалното и биологичното в личността на престъпника.
7. Индивидуално престъпно поведение – понятие. Механизъм на индивидуалното престъпно поведение. Типология на престъпниците.
8. Общо учение за превенция на престъпността – основни понятия и проблеми. Обект и субект на превенцията.
9. Държавна система за превенция и контрол на престъпността, обществена система за превенция на престъпността.
10. Изследване на престъпността и престъпното поведение – общи проблеми. Процес на криминологичното изследване, източници на информация и основни методи в криминологичните изследвания.
11. Криминологично прогнозиране и планиране на противодействието на престъпността – определение и особености. Прогнозиране на престъпността. Прогнозиране на индивидуалното престъпно поведение.
12. Учение за жертвите на престъпността – определение за жертва на престъплението, ролята на жертвата за извършване на престъплението. Виктимизация на населението и антивиктимогенна политика.

Особена част

13. Криминологична характеристика и превенция на насилствената престъпност.

14. Криминологична характеристика и превенция на домашното насилие.
15. Криминологична характеристика и превенция на користната престъпност.
16. Криминологична характеристика и превенция на женската престъпност.
17. Актуални тенденции на противообществените прояви и престъпленията на малолетните и непълнолетните. Ролята на Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.
18. Криминологична характеристика и превенция на младежката престъпност.
19. Криминологична характеристика и превенция на организираната престъпност.

Приложна криминология

20. Изследване на престъпността на национално равнище.
21. Регионални изследвания на престъпността.
22. Изследване на жертвите на престъпленията.
23. Изследване на противообществените прояви и престъпленията на малолетни и непълнолетни.
24. Изследване на работата на институциите с правонарушителите.

ЛИТЕРАТУРА

Основна литература:

1. Айдаров, Й. Криминология, учебник, София, 2010 г.
2. Айдаров, Й. Криминологическо правосъзнание, София 2003г.
3. Бекария, Ч. За престъпленията и наказанията, Варна, 1993г.
4. Бояджиева, Ю. Методика за анализ на статистическата информация за престъпността, София, 1999г.
5. Станков, Б. Криминология , учебник, Варна, ВСУ „Ч. Храбър“, 2003
6. Станков, Б. Престъпността в България и нейните жертви, София, 1999г.
7. Шопова П., Станков Б., Айдаров Й. Престъпността в България – тенденции и фактори 1990-2003 г., проект на Институт „Отворено общество“, София, 2004г.
8. Шопова П., Станков Б. Тенденции на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните 1990-2003г., проект на Институт „Отворено общество“, София, 2004г.
9. Шопова П., Антонов С., Киричков Г. Женската престъпност в Русенски регион – тенденции, фактори, прогнози, Русенски университет, 2013г.

10. Шопова П., Антонов С. Работа на институциите в Русенски регион с жените-правонарушители, Русенски университет, 2014г.
11. Шопова, П. Основи на приложната криминология, 2015г.

Допълнителна литература:

1. Антонов, С. Криминологична характеристика на предсъдебния доклад, 2016г.
2. Ненов, И. Наказателно право на НРБ- обща част, София, 1972г.
3. Паунова Л., Дацов П. Организирана престъпна група, София 2010г.
4. Маджаров, Е. Психологическо портретиране на правонарушителите София, 2006г.
5. Шопова, П. Престъпност и криминологични изследвания, доклад от конференция на СУ “Свети Климент Охридски”, институт “Филип Панел” и институт “Отворено общество”, София, 2007г.
6. Шопова, П. Формиране на националната превантивна политика, юбилеен сборник на Българската асоциация по криминология, София, 2012г.
7. Шопова, П. Тенденции на женската престъпност в Русенски регион, сборник Научна конференция на Русенски университет, том 52, серия 7, 2013г.
8. Шопова, П. Криминологията в съвременна България- сборник Научна конференция на Русенски университет, том 51, серия 7, 2012г.
9. Шопова, П. Работа с момичетата-правонарушители на местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни в Русенски регион, Научна конференция на Русенски университет, том 53, серия 7, 2014г.
10. Шопова, П. Ролята на криминологията и сродните ѝ науки в противодействието на престъпността, Сборник от научна конференция на Юридическия факултет на Русенския университет, 2018г.

2023 г.

Проф. д-р Петя Шопова